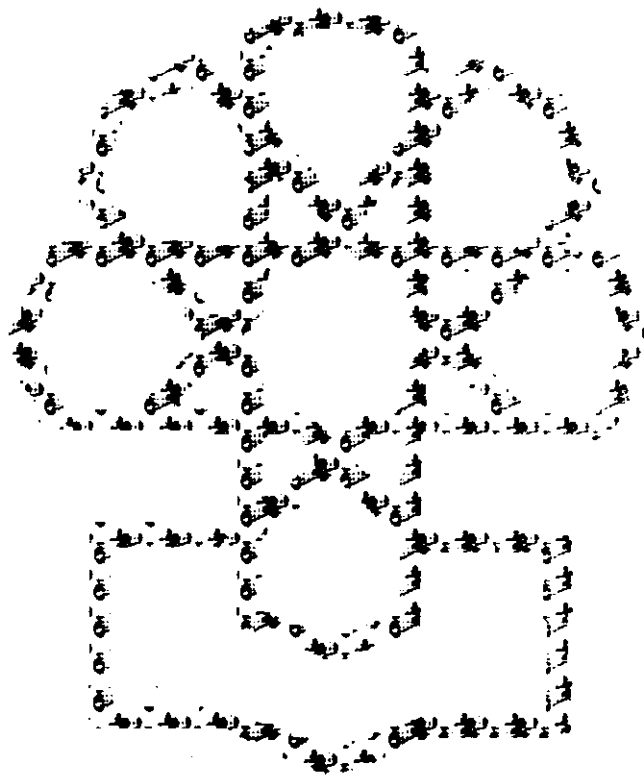

تغییرات اساسی در سیاست‌های کلی در بخش انرژی (قسمت دوم)

درباره لایحه بودجه ۱۳۷۹ - شماره (۲۳)

معاونت پژوهشی

دی ۱۳۷۸

کار: دفتر امور زیربنایی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی ماری
شماره: ۱۵۰۲۱
تاریخ: ۷۸/۱۰/۲۶

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۵۱

قسمت دوم

ملحوظ نمودن درآمدهای ریالی حاصل از فروش ارز حاصل از صادرات نفت خام در بخش درآمد (ریالی) نفت و خارج کردن درآمدهای حاصل از صادرات فراورده در درآمد بخش نفت.

از ویژگی‌های مثبت لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ و تغییرات آن نسبت به لوایح سال‌های قبل، احتساب درآمدهای حاصل از فروش مابه‌التفاوت ارز حاصل از صادرات نفت خام در ردیف درآمد نفت در جدول بودجه عمومی دولت می‌باشد. در لوایح و قوانین بودجه سال‌های قبل این بخش از درآمد ناشی از مابه‌التفاوت فروش ارز حاصل از صادرات نفت خام، همراه با سایر درآمدهای متناظر تحت عنوان درآمد حاصل از فروش ارز در گروه درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا منظور می‌گردید. حاصل این روش، کم‌نمایی صوری نقش نفت و درآمدهای حاصل از آن در بودجه عمومی دولت بود که در بسیاری از مجامع رسمی با استناد به این جداول از کاهش اتکا بودجه عمومی دولت به درآمد نفت سخن می‌رفت.

تغییر اصلاحی در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ تصویر روشن‌تری از نقش نفت در بودجه عمومی دولت به دست می‌دهد. به طوری که براساس جدول خلاصه بودجه عمومی دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، درآمد عمومی حاصل از نفت، از حدود ۲۱ هزار میلیارد ریالی به حدود ۵۴ هزار میلیارد ریال افزایش یافته که از رقم اخیر حدود ۳۵ هزار میلیارد ریال آن ناشی از مابه‌التفاوت فروش ارز حاصل از صادرات نفت خام می‌باشد. در مقایسه این تفاوت را می‌باید در نظر داشت.

در همین رابطه شایان ذکر است که در گروه درآمدهای نفت و گاز در قسمت سوم ردیف ۱۹ کتاب لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، ردیف درآمدی حاصل از درآمد صادرات فروش نفت کوره و سایر فراورده‌های نفتی که حدوداً معادل ۱/۵-۲ میلیارد دلار سالانه تخمین زده می‌شود، در ردیف درآمد نفت در بخش درآمد عمومی دولت منظور نشده است و بدین ترتیب علی‌رغم اصلاح و تغییر احتساب درآمد حاصل مابه‌التفاوت فروش ارز در بخش نفت مع هذا، به دلیل عدم احتساب درآمدهای حاصل از صادرات فراورده‌های نفتی، رقم ۵۴ هزار میلیارد ریالی درآمد نفت مندرج در جدول خلاصه بودجه عمومی دولت، هنوز بیانگر واقعی و کمی نقش نفت در درآمدهای عمومی دولت نیست.

بررسی و تحلیل بیشتر این موضوع در گزارش تفصیلی دیگری متعاقباً ارائه خواهد شد.

جدول ۱- درآمدها برحسب بخش و بند و اجرا، بخش دوم درآمد نفت و گاز

شماره طبقه بندی	عنوان	سال ۱۳۷۹ برآورد			سال ۱۳۷۸ مصوب			سال ۱۳۷۷ قطعی		
		عمومی	اختصاصی	جمع	عمومی	اختصاصی	جمع	عمومی	اختصاصی	جمع
۲۰۰۰۰	بخش دوم درآمد نفت و گاز	۵۴,۳۴۱,۷۵۸,۰۰۰	-	۵۴,۳۴۱,۷۵۸,۰۰۰	۲۱,۱۴۷,۷۸۲,۰۰۰	-	۲۱,۱۴۷,۷۸۲,۰۰۰	۲۲,۱۶۸,۰۲۵,۲۹۰	-	۲۲,۱۶۸,۰۲۵,۲۹۰
۲۱۰۰۰	بنداول درآمد نفت	۵۴,۳۴۱,۷۵۸,۰۰۰*	-	۵۴,۳۴۱,۷۵۸,۰۰۰	۲۱,۱۴۷,۷۸۲,۰۰۰*	-	۲۱,۱۴۷,۷۸۲,۰۰۰	۲۲,۱۶۸,۰۲۵,۲۹۰	-	۲۲,۱۶۸,۰۲۵,۲۹۰
۲۱۰۱۰۰	فروش نفت خام	۱۹,۴۰۶,۷۵۸,۰۰۰*	-	۱۹,۴۰۶,۷۵۸,۰۰۰	۱۸,۵۷۱,۷۸۲,۰۰۰*	-	۱۸,۵۷۱,۷۸۲,۰۰۰	۱۴,۶۰۴,۳۰۰,۳۵۶	-	۱۴,۶۰۴,۳۰۰,۳۵۶
۲۱۰۱۰۳	فروش نفت کوره و سایر فرآورده های نفتی	-	-	-	۲,۵۷۶,۰۰۰,۰۰۰	-	۲,۵۷۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۹۹۳,۷۲۴,۹۳۴	-	۱,۹۹۳,۷۲۴,۹۳۴
۲۱۰۱۰۴	مابه التفاوت فروش ارزش حاصل از صادرات نفت	۳۴,۹۳۵,۰۰۰,۰۰۰*	-	۳۴,۹۳۵,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	-	-
۲۱۰۱۰۶	درآمد حاصل از پیش فروش نفت خام	-	-	-	-	-	-	۵,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰	-	۵,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰

ماخذ: قسمت سوم الف- ۱۹ لایحه بودجه سال ۱۳۷۹

جدول ۲- خلاصه بودجه کل کشور در سال ۱۳۷۹

واحد: هزار ریال

دریافت‌ها	پرداخت‌ها
بودجه عمومی دولت	بودجه عمومی دولت
درآمدهای عمومی و سایر منابع تأمین اعتبار	از محل درآمدهای عمومی
۱۱۰,۳۹۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۰,۳۹۵,۰۰۰,۰۰۰
مالیات‌ها	اعتبارات عمرانی
۳۳,۸۲۸,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۹۳۵,۰۰۰,۰۰۰
نفت	اعتبارات جاری
۵۴,۳۴۱,۷۵۸,۰۰۰*	۸۵,۴۶۰,۰۰۰,۰۰۰
گاز	هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها
سایر	بازپرداخت وام‌ها داخلی
استفاده از وام‌های داخلی	۲۱,۲۸۵,۲۴۲,۰۰۰
برگشتی از پرداخت‌های سال‌های قبل	بازپرداخت وام‌های خارجی
استفاده از تنخواه گردان خزانه	۹۹,۵۱۹,۰۰۰
۹۴۰,۰۰۰,۰۰۰	تقویت بنیه دفاعی
درآمدهای اختصاصی	از محل درآمدهای اختصاصی
۱۵,۵۵۷,۷۴۷,۶۱۵	۱۵,۵۵۷,۷۴۷,۶۱۵
بودجه شرکت‌های دولتی و بانک‌ها	بودجه شرکت‌های دولتی و بانک‌ها
درآمدها و سایر	هزینه‌ها و سایر
۱۹۳,۶۷۰,۱۰۴,۳۰۶	۲۰۹,۹۲۲,۱۸۲,۳۸۲
استفاده از وام‌های داخلی	بازپرداخت تسهیلات بانکی و سایر وام‌های داخلی
استفاده از وام‌های خارجی	بازپرداخت وام‌های خارجی
۲۷,۴۸۱,۳۹۲,۸۹۱	۱۹,۱۳۳,۶۳۲,۹۵۷
۱۲,۷۵۴,۸۸۲,۶۱۶	۴,۸۵۰,۵۶۴,۵۱۰
بودجه مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت	بودجه مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت
درآمدها	هزینه‌ها
سایر منابع تأمین اعتبار	سایر پرداخت‌ها
۵,۴۷۴,۴۷۸,۶۱۴	۵,۴۷۴,۴۷۸,۶۱۴
جمع کل	جمع کل
کسر می‌شود اقلامی که دوبار منظور شده‌اند	کسر می‌شود اقلامی که دوبار منظور شده‌اند
۳۶۵/۳۳۳/۶۰۶/۰۷۸	۳۶۵/۳۳۳/۶۰۶/۰۷۸
دریافت‌های بودجه کل کشور	پرداخت‌های بودجه کل کشور
۶,۵۵۶,۶۷۲,۴۰۰	۶,۵۵۶,۶۷۲,۴۰۰
۳۵۸,۷۷۶,۹۳۳,۶۷۸	۳۵۸,۷۷۶,۹۳۳,۶۷۸

مأخذ: لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ (قسمت دوم - ۱).

واحد: هزار ریال

جدول ۳- خلاصه بودجه عمومی دولت

دریافت‌ها	سال ۱۳۷۹	سال ۱۳۷۸	سال ۱۳۷۷	پرداخت‌ها	سال ۱۳۷۹	سال ۱۳۷۸	سال ۱۳۷۷
	برآورد	مصوب	قطعی		برآورد	مصوب	پرداختی
درآمدهای عمومی	۱۰۹,۴۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۹۶,۹۵۳,۱۳۰,۰۰۸	۶۴,۳۵۸,۹۱۴,۸۸۷	از محل درآمدهای عمومی	۱۱۰,۳۹۵,۰۰۰,۰۰۰	۹۹,۸۱۴,۵۶۱,۰۰۸	۷۰,۹۷۰,۲۶۷,۵۵۵
مالیات‌ها	۳۳,۸۲۸,۰۰۰,۰۰۰	۲۹,۷۵۵,۴۹۳,۰۰۰	۱۸,۶۸۶,۶۴۲,۸۹۶	اعتبارات عمرانی	۲۴,۹۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۳,۳۶۰,۲۳۰,۰۰۰	۱۷,۴۲۴,۷۰۵,۱۵۱
نفت	۵۴,۳۴۱,۷۵۸,۰۰۰*	۲۱,۱۴۷,۷۸۴,۰۰۰*	۲۲,۱۶۸,۰۲۵,۲۹۰	اعتبارات طرح‌های ملی	۱۶,۳۴۴,۵۱۰,۰۰۰	۲۲,۷۳۷,۶۹۰,۸۰۰	۱۳,۳۹۴,۳۰۲,۵۰۸
گاز	-	-	-	اعتبارات طرح‌های استانی	۴,۰۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۳,۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۴,۱۱۱,۴۰۲,۶۴۳
درآمد حاصل از فروش ارز	۱,۱۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۴,۷۱۹,۸۴۰,۰۰۰	۶,۰۲۱,۹۳۵,۸۰۱	تقویت بنیه دفاعی	-	-	-
سایر	۲۰,۱۳۰,۲۴۲,۰۰۰	۳۱,۳۳۰,۰۱۳,۰۰۸	۱۷,۴۸۲,۳۱۰,۹۰۰	سایر	۴,۵۷۸,۴۹۰,۰۰۰	۷,۳۴۲,۵۳۹,۲۰۰	-
درآمدهای اختصاصی	۱۵,۵۵۷,۷۴۷,۶۱۵	۱۲,۱۴۶,۴۰۸,۷۸۵	۸,۹۳۱,۱۵۱,۳۱۷	اعتبارات جاری	۸۵,۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۶,۴۵۴,۳۳۱,۰۰۸	۵۳,۵۴۵,۵۶۲,۴۰۴
جمع کل درآمدها	۱۲۵,۰۱۲,۷۴۷,۶۱۵	۱۰۹,۰۹۹,۵۳۸,۷۹۳	۷۳,۲۹۰,۰۶۶,۲۰۴	هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها	۸۵,۳۶۰,۲۸۱,۰۰۰	۶۳,۴۰۴,۵۰۸,۰۰۸	۵۱,۰۱۴,۷۸۷,۴۷۸
کسری درآمدها نسبت به پرداخت‌ها	۹۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۸۶۱,۴۳۱,۰۰۰	۶,۶۱۱,۳۵۲,۶۶۸	اعتبارات استان‌ها	۲۱,۲۴۷,۱۰۶,۲۰۰	۱۵,۴۸۰,۳۹۰,۸۴۰	۱۵,۰۱۰,۰۷۹,۱۷۹
منابع تأمین کسری	۹۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷,۱۱۵,۰۱۸,۱۳۵	بازپرداخت وام‌های داخلی	-	-	-
استفاده از وام‌های داخلی	-	-	۶,۶۳۶,۰۰۰,۰۰۰	بازپرداخت وام‌های خارجی	۹۹,۵۱۹,۰۰۰	۵۴,۸۲۳,۰۰۰	۲۸,۰۷۳,۸۶۷
برگشتی از پرداخت‌های سال‌های قبل	۹۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۷۹,۰۱۸,۱۳۵	تقویت بنیه دفاعی	-	۲,۹۹۵,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۲,۷۰۱,۰۵۹
استفاده از تنخواه گردان خزانه	-	-	-	کسری می‌شود صرفه جویی ضمن اجرای بودجه	-	۱,۲۹۵,۴۳۱,۰۰۰	-
				کسری می‌شود صرفه جویی ضمن اجرای بودجه	-	۱,۲۹۵,۴۳۱,۰۰۰	-
				از محل درآمدهای اختصاصی	۱۵,۵۵۷,۷۴۷,۶۱۵	۱۲,۱۴۶,۴۰۸,۷۸۵	۸,۹۳۱,۱۵۱,۳۱۷
جمع کل دریافت‌ها	۱۲۵,۹۵۲,۷۴۷,۶۱۵	۱۰۹,۶۹۹,۵۳۸,۷۹۳	۸۰,۴۰۵,۰۸۴,۳۳۹	جمع کل پرداخت‌ها	۱۲۵,۹۵۲,۷۴۷,۶۱۵	۱۰۹,۶۹۹,۵۳۸,۷۹۳	۷۹,۹۰۱,۴۱۸,۸۷۲

ماخذ: لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ (قسمت دوم - ۲)

• مابه‌التفاوت دریافت‌ها و پرداخت‌های سال ۱۳۷۷ مربوط به بیش پرداخت شهرستان‌ها